

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильэсм
гээтхалэм
къыщегъэжьагъзу къыдэкы

Адыгэ Голос адыга

макъ

№ 27 (21516)

2018-рэ ильэс

МЭФЭКУ
МЭЗАЕМ и 15

Къыхэтутыгъэхэр ыкчи
нэмэйк къэбэрхэр
тисайт ижүүлөтэцтих
WWW.ADYGOVOICE.RU

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Сурэтышым Йофтшэгъэшхо иI

Адыгеим и Лышъхъэу Къумпыл Мурат Адыгеим изаслуженнэ сурэтышэу, Урысыем инароднэ сурэтышэу Къат Теуцожь имастерской щылагъ.

Сурэтышым творческе гүэлъеу илэхэм афэгъэхыгъэу къылтагъ, живописымкэ ыкчи графикэмкэ йофтшэгъэ ухыгъэу илэхэр къыгъэлтэгъуагъех, гүччым хэулыгъягъеням ыльянкъоки йофтшагъэу илэхэм хъакъехэр нэуласэ афишигъэх.

Къат Теуцожь къуаджэу Гъобэкъуае къыщыхъу. 1969-рэ ильэсм Краснодар дэт педагогическе институтын ихудожественнэ-графическе факультет къуухыгъ, 1974-рэ ильэсм — художественномкэ Тбилиси дэт Къэралыгъо академиим играфическе отделение.

Лышэгъэту ныкъом ехъугъ Т. Къатыр творчествэм зыпнылтыр, а уахтэм къылтагъ стиль ыкчи жанр эзфэшхъяфхэмкэ йофтшэгъэ шээ пчагъэ ыкылтэгъигъ, ахэм ахэхъех адыгэ тхакъохэм ятхыльхэр, джащ фэдэу адыгэхэмрэ грузинхэмрэ яфольклор произведенияхэм къадигъэхъэгъэ сурэтхэр.

«Республикэмкэ аэрэу оры Урысыем инароднэ сурэтыш

хъугъэр. Аш дэгъо къеъэльягъо уйлэлэсэнгъэ зынэсигъэмрэ улоф гуэтныгъэу фуийлэмрэ. Улофшагъэхэм тиреспубликэ ишытху чыжъэу агъэу, тихэгъэгу имызакъо, лекъыб къэралхэми аш нэуласэ щафхъу. Адыгэхэм якультурэ, ятарихъ ыкчи Ѣщылакъ нахыншоу ашэнхэмкэ ахэм амалышу яогъэгъоты. Адыгеим ипащэхэм культурэм икъеухъумэнрэ иххэхъонгъэрэ ренэу анаэ тырагъеты, ори лэпылэгъу тыкыпфэхъунэу утэгъэгъэ», — къыхигъэшыгъ Къумпыл Мурат.

Адыгеим и Лышъхъэ культурэмкэ Министерствэм пшьэриль фишьыгъ творческе мастерским игъэцэкэжьынкэ Къат Теуцожь лэпылэгъу фэхъунэу. Пшьэдэкъижъэу ыхырэмкэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «Газпром межрегионгаз Майкоп» зыфиорэм игенеральнэ директорэу Арашыкъо Руслан мы зэлукъэгъум хэлэжагъ ыкчи сурэтышым лэпылэгъу.

Іэгъу етыгъэнымкэ ежыри ишуагъе къыгъэкъоным зэрэфэхъазырыр къыуагъ.

Адыгэ Республикаам и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу
Сурэтыр А. Гусевым тырихъгъ.

Урысые Федерацием и Президент и Указ

Урысые Федерацием икъэралыгъо наградэ фэгъэшшошгъеням ехъилагъ

Мэкъу-мэцымкэ гъэхъагъэхэр зэрилхэм, ильэсбэхъу гуэтныгъэ фырилэу юф зэришэрэм афшэл орденэу «Хэгъэгум ылашхъэгъэхъагъэхэр зэрэшчирихэм атай» зыфиоу я II-рэ степень зилэм имедаль Сапый Юныс Хъаджэбый ыкъом — Адыгэ Республикаам имэкумэш артелэу (колхозэу) «Радуга» зыфиорэм итхаматэ фэгъэшшошгъенэу.

Урысые Федерацием и Президентэу

Владимир ПУТИН
Москва, Кремль
мэзаем и 1, 2018-рэ ильэс
N 45

Зээгъыныгъэхэм ашыкIэтхэштых

Урысые инвестиционнэ форумыр непэ Олимпийскэ паркым имедиагупчэ шхъаIэ иплощадкэ къыщызэуахы. Адыгэ Республикаам и Лышъхъэу Къумпыл Мурат зипэшэ лыкъо купыр мы йофтхъабзэм хэлажъэ.

Тапэкэ тигъээст къызэрэхъутигъэу, республикэм ипащэхэм зэрагъэнэфагъэмкэ, форумым зэрэхэлажъэхэр шынкъэр мы ильэсм зэблахъу. Джы нахь мэхъянэшко зэрэтиштыр тишьольтир иэкономикэ инвестициие къыхэзыльхъе зышлонгъохэм ыкчи мы уахтэм зипроектхэр Адыгеим Ѣзыгъэцакъэхэрэм занкъеу адэгүүшгээгъенэр ары. Аш епхыгъе юфшэн программэ гъэнэфагъэ агъехъазырыгъ.

Инвестиционнэ форумым къыдыхэльтигъэу АР-м и Лышъхъэ непэ юфтхъабзэ зэфэшхъафхэм ахэлжъэшт. Ахэм ашыщых «Экспорт в стратегии развития АПК регионов» зыфиорэр. Джащ фэдэу пшьэ-

дэкъижъэу ыхырэмкэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «ВИЭ» зыфиорэм дыкIэтхэшт. Аш нэмэйкэу компаниеу «СБ-Агро» зыфиорэм сомэ миллион 600 зытефэшт проектиу агропромышленнэ комплексым ипсэуальхэм яшын, пшьэдэкъижъэу ыхырэмкэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «СБ-санрайз» зыфиорэм ипроектитюу зеклон комплексуу «Предгорье» зыцээм ишын атегъэпсхъягъэхэм, ООО-у «Премиум» ипроектэу бывымхэр зыщаыгъыщхэ комплексым игъээпсын (ыуасэр сомэ миллиард 1,2-рэ) япхыгъэ зээзэйнгъэхэм республикэм ипащэ акIэтхэшт.

Къумпыл Мурат Италием иконсулэу Къыблэ ыкчи Тे-

мыр-Кавказ федеральнэ шьолтырхэм ашыэ Пъерлаоло Лодиджiani непэ лукъэшт. Джащ фэдэу проектикэхэр Ѣылэнгъэм Ѣылхырыцгъэнхэм фэгъэзэгъэ стратегическе инициативхэмкэ Агентствэм юф зэрэдашшэхтим епхыгъэ зээзэгъынгъэм кIэтхэштых. Пленарнэ зэхэсэйбуу «Инвестиции в регионы — инвестиции в будущее» зыцээм УФ-м и Примьер-министрэу Дмитрий Медведевир къыщыгушыIэшт, аш илофшэн республикэм ипащэ хэлэжъэшт. Нэужым Урысыем и Правительствэ и Тхьаматэ шьолтырхэм япашхэрэгъблэгъэштых.

(Икъух я 2-рэ нэкүубгъом ит).

ЗЭЗЭГҮҮНЫГЬЭХЭМ ащыкIэтхэцтых

(Икеях).

Мэзаем и 16-м непэрэ шапхъэхэм адиштэрэ информационнэ-телекоммуникационнэ инфраструктурэм хэхъоныгъэхэр ышынхэм фытэгъэлсыхъягъэу ПАО-у «Ростелекомым» IoF зэрэдашэцтэм епхыгъэ зээгъыныгъэм лъэнныкъохэр клэтхэштыг. Мы мафэм АР-м и

Лысьвиль УФ-м транспортныкіә иминистрэ, компанияеу «ИКЕЯ-м» ипащхәм Йоғшләгүү зәлүккөнүүхэр адыриятында.

Зэхэмцэлж, кызыралуага-
гыэмкэ, федеральна гэцэклэх
хэбзэ күүлийнхэм, УФ-м
исубъектхэм ялашхэр, УФ-м
и Кыралыгьо Думэрэ Феде-
рациемкэ Советынрэ, бизнес-

менхэр, къэралыгъом икомпания инхэм ялъыкъохэр юф-тхъабзэм хэлажьэх. Джащ фэдэу Австрием, Великобританием, Испанием, Италием, США-м, Канадэм, Францием, Турцием, Японием ыкын нэмэыкъ къэралыгъохэм юф ашызыштэхэрэ компаниешхохэр форумым къеклонлагъэх.

ХЭЗЫГЬЭ ИМЫГЭУ ПХЫРЫЩЫГЬЭНХЭМ

2017-рэ ильэсүм Общероссийскэ народнэ фронтын ишъолыр күтамэу Адыгэ Республиктэм щыэм хэтхэр социальнэ мэхъянэ зи|э лъэныкью нахыбэу хэбзэ гъэцэк|экло органхэм ана|э зытырагъэтын фаеу альэгъухэрэмк|э предложениехэр я|эхэу АР-м и Лышьхьэу Къумп|ыл Мурат зыфагъэзэгъагь.

Республикэм ипащэ рагхылэгъэхэ предложениехэр щынэнгъэм щыгхырышыгъэнхэм фэши министерствэ ыкли ведомствэ зэфешьхафхэм, муниципаль-нэ образованиехэм япащэхэм унэшто гъэнэфагъэхэр афишы-Гъагъэх.

— Цыифхэм ящылак! — нахьышу хъуным фэгъэпсыгъэу ОНФ-м иактивистхэм зигугуу къашыгъэхэм ащищыбэр мы уаҳтэм республикэм щыгъэцкялагъэ хъугъэ, — къеуатэ Общероссийскэ народнэ фронтым ишъольыр штаб итхамэтгъоу Анатолий Лелюк. — Гүшүлээм пае, къэралыгъо ыкли муниципальнэ фэлэ-фашлэхэр цыифхэм нахь къызлеклэгъэхэгъошу афэхъуным пае унэе предпринимательхэмрэ юридический лицэхэмрэ тхыльхэу ящылагъэхэр зыщатыщ ыкли къызщаахыщт гупчэ Мыекъуапэ дэт МФЦ-у N 4-м къынчи-

зэуухыг. Сэкъатныгээ зилэхэ сабийхэр ялэгүүхэм ахэмьдзыг- гъэхэу, ягусэхэу егъэджэгтэн- хэм фэш! аш фэдэ егъэджэ- ным изгэвэушьомбгүн фэгье- зэгъэшт Гупчэ гъэпсыгээ ху- гъэ. Клэлэцыклоу е нахыжьэу «муковисцидоз» зыфалорэ узыр къызээзуыхэрэм апае ингалия- торхэр къащэфынхэу 2018-рэ ильэсүм ибюджет мыльку Пра- вительствэм къыщыдилтыгтай.

Джащ фэдэу Народнэ фронтын предложение кыыпкырыкынъ кэлээджакло набгыра

миным ехүм атэльятағыз гүрьт еджаплэ Тэхүйтэмъкье районым ит поселкэу Инэм 2018 — 2019-рэ ильэсхэм щагээцүнэу зэрэхахуягээр. Ашг фэдиз нэбгырэ пчагъэмэ атэльятағ 2019 — 2020-рэ ильэсхэм Мыекьюапэ щашыщт еджаплэри.

Псэүплэхэм язэтгээпсыхан фэгээхыгье Ioфхеми OHФ-м иактивистхэр күнцакло афэхүүгээх. Общественэ зыгээпсэфы-пЛэхэмрэ фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ящагухэмрэ язэтгээпсыханкэ цыфхэм яеплъыкэхэр кынцэльтигээнхэ, кынхэгээлжээгээнхэ фаеу ахэм алтыатагь. 2018-рэ ильэссым ахэм афэдэ объектэу зэтыраг-тээпсихажхэрэм адэжь ахэм ацIэ, Ioф адэзышлэрэ организациер, Ioфэу аш щызэшшихы-щтхэм мылькоу апэлухаащтыр зыфэдизир атетхагъэу стендхэр щытыштых.

Адыгеим гъогу политикэр щыгъэпсыгъэнымкі цыфхэм яеплыкіләхэр къыдэлтытэгъэнхэм фэгъэхыгъэ предложениеу Народнэ фронтым хэтхэм къахыгъагъэри гъэцклагъэ мэхъу. ОНФ-м ипроектэу «Дорожная инспекция ОНФ». Карта убитых дорог» зыфиорэм къыдыхэлтытагъеу агъэпсыгъэ картэм щыгъэнэфэгъэхэ гъогу къутагъэхери къыдалтытэхэзэ республикэм ит автомобиль гъогухэр агъэцкіләжьыштых.

= Проекты 2017-го ильэ-

Предметхэр къыхахыгъэх

Урысыем икіләеджаклохэу мыгъэ еджапІэхэм къачІекіыхэрэм шІокI имыІеу атын фәе предметхэм анәмыйкІеу ежыхэм яшІоигъоны-гъекІе къыхахыхэрэр мәзаем и 1-р къэмисызэ къэнэфән фәягъ. Ащ тетэуи хъугъэ. Адыгеими атынәу къыхахыгъэ предметхэр нафә къышыхъугъэх. Пчыагъэхэм къагъэнэфагъ анахъ яшыкІагъеу атыхэрэ предметхэр.

— Блэкыгъэ ильэсхэм афэдэу шохт имылэу атынэу щигтэу къэнэжыхвих предметхэу урсын сибзэмрэ хьисапымрэ. Ау хьисапымкэ ухэдэн, профиль-нэр е базовэр къахэпхын пльэкыщт. Фаэм түри зэхэтэу ытын ылъэкыщт. Ашт тэтуу хьисапымкэ базовэ экзаменыр процент 83-мэ атынэу къягъяннафагь процент 50-мэ реклорэм елтыгыгъэмэ, нахьбы, процент 29,3-мэ атынэу ар къыхахыгь. Ахэм ауж къекых физикэр, химиер. Информатикэмрэ информационнэ технологиехэмрэкэ экзамен зытыштыр проценти 10-р ары нылэп. Ашт нахь мэклэжь литературамрэ географилемрэ зытынхэ зыгу хэлхээр.

(Тикорр.).

БзЭДЖЭШІЭГЬЭ ХЫЛЪЭ ЗЭРАХЬАГЬ

УФ-м хэгъэгу клоц! Иофхэмкээ и Министерствэ иотделэу Мыекьюапэ щылэм иуголовнэ розыск икъулыкьуш!эхэм цыфым ипсауныгъэ зэрарышхо езыхыгъэ бзэджэш!иту къаубытыгъ.

Мы бзэджэшлагъэр блэкыгъэ ильэсүм тикъэлэ шъхьаэ ичыгыпэ горэм щызэрхагъ. Ащыгъум амыгъэунэфыгъэ бзэджашлэхэм ильэс 42-рэ зыныбжь хуульфыгъэм утынхэр рагыгъэх. Экспертизэм кызызригъэльэгъуагъэмкэ, хуульфыгъэм ипсауныгъэ изытет лъешэу зэшыккуагъэ, ащ кыыхэкыкэ хэбзэхухумаклохэм уголовнэ |оф кызызэуахагъ.

Бзэджэшлэгье хыльцэр зезыхаагэхэм яльзэуж полицием псынкіеү ыгъеунэфыгъэми, оперативнэ-лыхыун ыкы следственнею тохижь тааныгъэхэр рагъэклокыихэ зэхжүм ахэм лажье зэргийэр агъеунэфын альэктигъэп. Ау оперативникхэр аш кыышууцугъэхэп, ведомствэм инэмүкі кыулукъухэмрэ подразделениехэмрэ зэпхыныгъэ адьярлэу тошшэнир, зэхэфынхэр лъагъэклотагъэх. Бзэджэшлэгье зезыхаагэхэу зэгцаафэхэрэр къаубытыгъэх. Хыыкумым ахэм лажье ялзэу зигъеунэфыкіе, ильэс 12-м нэс хъалс къахын альэктишт.

**АР-м хэгъэгу клоц 1оффхэмкээ и Министерствэ
ипресс-КҮҮЛДҮҮК-**

«ГукIЭгъу зыщыкIЭхэрэр»

Тыркоо Эммэ кIэлэе гаджэу Iоф зишээрэр ильэс 30-м ехуугь. Аш щыщэу 17-м адыгабзэмрэ литературэмрэкэ Тэхьутэмьыкье районымкэ Инэм гурит еджапIэу N 25-м щирегъаджэх.

ЕджапIэм кIэлэе джэкю мийнхам яху чэс, ублепIе еджапIэм кыщегъягъа адыгабзэр эрдэгээр урысыбзэкэ щызэрагъашэ. Ригъаджэхэрэр ренэу олимпиадэхэм ахэлжакъах, а 1-рэ, я 2-рэ чынпэхэр кыдаахах. Аш фэдэу икыгъе ильэсүм район зэнэкъохам ахэлжакъах. Рагим Рагимовын а 1-рэ чынпэхэр, Мария Харитоновамрэ Виктория Стебуновамрэ я 2-рэ чынпэхэр ыкы Анастасия Волеговамрэ я 3-рэ чынпэхэр кыахыгъах. Олимпиадэр улчэ-джэуап шынкэм тетэу зэхаша. Дэгүү дэдэу джэуапхэр кыэптынхэш, а 1-рэ чынпэхэр кыэпхынхам пас урыс кIэлэе джакюм предместын хэшыкъах фыриэн фае.

Республике зэнэкъохам я 2-рэ ыкы я 4-рэ чынпэхэр шаубытгъах Марина Рыбакрэ Анастасия Волеговамрэ.

Iоф дэзышIЭхэрэм зэральы-

терэмкэ, Эммэ ригъаджэхэрэр ежь иклатэхэм афэдэхеу ыгуу, ыпси ахилхээзэе enlyh, регяджэх. Пшэдэккыжэу ялэр кыагурулоу кыэтэджынхам пыль зэпти.

КIэлэе гаджэхэм пэщэнгъе зыдирэй я 10-рэ классын зыадыг, зы серб, украинцэ заул, адэрхэр урысхеу исих. Кыдже еджапIэу кIэлэцыкъухэр зэдышахъахеу, кызэрэзэдахурын фэдэп Инэм еджапIэхэр. Аш цыфыкъахэр кыдаахъахеу, етланэ нахь чынпэх дэгүү агытоймэ зыдэккыжыхэрэ псэупIэу ренэу щытыгъ, аш елтыгъеу классхам арысхам ахэкъяхъахеу кыахахъохуу мэхуу. Ау аш емлытыгъеу кIэлэе джакюхэр зэхищэнх, зэнбдэгэтуу ёшынхэ фае кIэлэе гаджэх. Эммэ ар кыдаахъахеу. Ригъаджэхэрэм ашэ якIэе гаджэх кызэракъотыр, сидрэ Iофкэ eklopIагъахэми, сид гумэкэ кIэлэе джакюм илэми, Эммэ шуукэ зэралгэто-

киштыр, игукэ-гүкэе иштуагъэ зэркыкштыр.

КIэлэе джакюхэм янэ-ятэхэм гусэнгъе адыуйэнгэ пүнгэ Iофымкэ мэхнаншхо зериэр кIэлэе гаджэхэм дэгьюу кыгурэо. Ахэр еджапIэм кыргэбагъах, Iофхэбэзэ зэфэшхяа фхэр афызэх ёх. Классын щыхуурэ-щышишэрэх кла-лэхэм янэ-ятэхэм ашлэн фаеу елтытэ.

Адыгабзэмкэ егээдэжэним ио-фыгъохам афэгъехыгъеу сижеупчым, ыгу хэкIеу кытуагъ адыгэ кIэлэцыкъухэрэ еджапIэм кычахъахэрэм адыгабзэр зэраумыльыр.

— Сабыйим зыгорэкэ уз-упчыкэ, «я не понимаешь, ты же адьгейка, тебя зовут Джэнэт» зылкэ, «А Вы меня спросите по нормальному» Iоф сабыйим. Урысыбзэр ары «по нормальному» зыфилорэр. Ти-адыг кIэлэцыкъухэм адыгабзэр зэраумыльыр сижеу ёвэклюды, адыг бзэмьшэнир тхамыкIэгъоху. Адыгабзэр ары тызыгъяздагъэрэр. Бзэр зыумыль льепкым сид фэдэ льепкыцэ фэпшым хуунба! КIэлэе джакюхэм аш тетэу ясло хуумэ, зыпари амылоу кысэлпых. Сэри кызурэо ёжхэм зерямылажэр. Ны-тыхэр, унагъор ары зэкэри кызыщежэрэр, — Iоф Эммэ.

— Непэ кIэлэе джакюхэм сид фэда, сида шыгэшэгъоныр? Къэбар жуугъэм иамалэу щыэхэм яштуагъэу сшэрэп, яягъеу плытэштими сшэрэп, бэ зышэхэрэ ныбжыкхэм урокыр ашыгэшэгъонуу сид душтэу бгъэспыща?

— Сэ сишишкэ, непэ ныбжыкхэм анахъеу зыщыкхэрэхэр гукэгъур, гуфэбэнгыгэр ары. Гукэгъум лъэхуух. Непэ ны-тыхэм уахтэ ялэп якIэлэцыкъухэм икъу фэдизэу аплынхэу, ядэлнхэу, агу илъир къарагъэлтэнэу. Сабыйхэм арагъэшхытэр кызыщагъэхъэштим лъэхуух, нэмькI чылпэхэм клохээ Iоф ашэ. КIэлэцыкъубэм непэ ибашо атео, сэ зэо ужым сищылгъэп, аутызджагъэхэмкэ, тэзэлпильгээ кинохэмкэ Iофыр аш тетэу кысашошы, зээжук кла-хэм афэдэхеу уялты. Бэрэ кыхэкIы кIэлэцыкъухэм урок

СИХЬУ Гощнагъу.

Джы нахь агъэпсынкIЭшт

Ны мылькур кызитефэхэрэ унагъохам сабыйим ыныбжь ильэсүүм нэмьсүүзэ ахьщэр кыаратынхеу лъэу тхылхеу атххэрэм яхэлпильэн ары агъэпсынкIЭштыр.

Нахыпекэ УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд аш мазэ нахь мымаклеу тыри-гашшэшты. Джы а пальэр атьэк-кынхам фэгъехыгъе хэбзэгъеуцугъэм ипроект УФ-м IофшIэнимкэ ыкы социалынх ухумэнимкэ и Министерствэ ыгъехэзьырыгъеу Федэральна интернет нэкүбгом кыригъехъа. Проектын мэфэ 15 нахьиб темышлеу унагъохам джэуапхэр аратыжынхеу кыщешо. Унагъохам ны мылькур зы-тефэхэрэм ашт игъэфедэн нахь Iешлэх кыафхэхуунам фэш ар кызэррауп-шысигъэр министерствэм кьеты.

Унагъоу сабыйим ыныбжь ильэсүүм нэмьсүүзэ ахьщэр кыаратынхеу шоонгьоу лъэу тхылтыр кыэзьтыгъэм икъэбар нахь игъэкотыгъеу зэригъе-шIэнэу УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд хэбзээ орган зэфэшхяафхэм тхылхэр алэхгэгъяахъа. Ахэм тхамэфитлум кы-клоц джэуап кыатыжыами хуунеу щытэгъ. А пальери законопроектын кье-кэекIы. Мэфитф нахьиб темышлеу

унагъом изытет фондыр щагъэгъозэн фае. Мыш дэжхам органэу зигугуу кьашыхэрэр кыщагъэнафх. Ны-тыхэм сабыир алпуным ифитынгъе алахыгъэмэ, алпунеу зыштагъэхэм ашт фэдэ фитынгъэр кыаахыгъигъэмэ, ны-тыхэм кIэлэцыкъум ыльэнхыкокэ бзэдэшшягъэ зэрахъагъэмэ зыгъеунэфыр ыкы альпильэрэ органхэр арых зыфэгъехыгъэр. Унагъом ашт фэдэ кыэбар горе пыльеу кычыкэхэм, ны мылькур ратыштэп.

Ны мылькур фэгъехыгъе законым сабыиреу сертификатыр кызитефэрэм ыныбжь ильэсүүм нэмьсүүзэ ахьщэр ашт кышыдэлтытальэр унагъом кыз-щыратыщт лъэнхыкокэр щыгъэнэфагъэр. Гүшчилгээн пас, ипотекэкэ псэупIэ зэригъогъотым шоонгьоу е зэригъэгъо-тыхыа, ны мылькур ашт пэуигъехъанеу фаемэ, ильэсүүмрэ ежэн ищыкIагъэр. Чыфэ кыхэмийхеу псэупIэр ыщэфын гухэль илэу, ны мылькур ашт хильхэе шоонгьом ары ежэн фаеу зыхьурэр. КIэлэцыкъум ипсаунгъе зэшыккуягъеу,

реабилитацие ищыкIагъэм, ильэсүүмрэ рамыгъажэу ны мылькум кыщыдэлтытэгъ ахьщэр кыратыщт.

УФ-м и Президент инашнокэ ны мылькур унагъохам зыгъеуагъехан альэ-кышт лъэнхыкхэм 2018-рэ ильэсэу кынхыгъем кыааххуяа. Джы унагъоу зигъоу макIэхэм ны мылькум кыхэхыгъе ахьщэр тын мазэ къес кыафхэхэм агъэпсын амал ялэ хуугъе. Аш фэгъэхыгъе тхылтыр ильэсүүмрэ уемыжэу птын уфит. Джаш фэдэу кIэлэцыкъум еджапIэм чэмынхээзэ гъесэнгъе бэгъэгъотынми пэуигъехъан пльэкынхеу хуугъе. Аши ильэсүүмрэ уежэн ищыкIагъэр.

УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд кызизритырэмкэ, Урысиеер пштэмэ, нэбгэрэ миллионы 8,4-мэ ны мылькум исертификат кыратыгъах. Ахэм ашыщэр нэбгэрэ миллионы 3,3-мэ ипотекэм ильэсүүмрэ е гъэгъигъахэм итыжын, нэбгэрэ миллионы 900-мэ чыфэ хэмийтэу псэупIэ зэрагъэгъотынм, нэб-

ужым кыыкIуалхэхэу зыкы-уагъэпкэу, покок кытысхэхэу. Ахэр сабый ибэхэп, янэ-ятэхэри ялх. Ау ахэр гукIагъуу лъэхуух.

«Сабыйхэм сида ашогъэшэ-гъоньштыр» ээрэпIагъэм зыхуугъэ-шIагъэ сибу кыгъэкы-жыгъ. Сэ Пэнхэс сишиш, аш щыкIэбархэм сащыгъуазеу щыт. Бэшлагъеу ригъэхъа гъа-ильтэсэбэр Шъэумэн Хазэрэт кIэлэе джакюхэм Ильэсүкэм ехуулIэу ѡшлу-шIуу шуухафтынхэр кыафыр гъа-ильтэшхэху хабзэ хуугъагъ. Еланэ ахэр зыз-пэухэм, кIэлэцыкъухэр кыкэ-упчIэхуу рагъэжыга «Хазэрэт сида шуухафтынхэр кыз-кытфимышыгъхэрэр?» алоу. А уахтэм тарихынхэм кIэлэе гаджэу Iоф зышэгъоныр Ацуумыжь Хьамидэ ар зэхихыгъ. Ежь уз мыхуужын илэу а лъэхъаным кырауагъеу щитти, унэ дэгьюу илэр ыщэжьи, анахъ процент ин зытехъоцт банкын ахьщэр рильхэгъ. Процентэу техорэмкэ ильэс 10-м кыкIоцI кIэлэе джакюхэм шуухафтынхэр аритыгъэх. «Хьамидэ иподарк» алоэ кIэлэцыкъухэр аш фэдиз ильэсүм ыгъэгушуагъэх. Охтэ гъэнэфагъэ зытешлэкIэ, ахьщэр еджапIэм ратышынхеу осьт кыафишыгъыгъ. Машинитлы илэгэти, ахэри цыфхэм аритыгъыгъ, игъунэгъу ныюу кыфэгумэцьыгъеипхорэлтыр еджапIэм чэххан зэххуми ахьщэкэ ишогъэшхо ри-гъэкыгъ.

А къэбарыр кызыфэсэуатэм классыр Iесагъеу бэрэ щы-сигъ...

Эммэ иурок а мафэм хял-лэлнгъэм иурокэу ныбжыкхэмкэ хуугъээ кысашошы. Хэта зышээрэ ахугъэ-шIагъэр щысэ зыфэхъунхэри кIэлэе джакюхэм кыаахкынхэки хуун. Эммэ зэрилтээрэмкэ, кIэлэе джакюхэр щылэнгыгъем нахь пэблагъэхеу плюнхэ, дээу альгэйтээр нэмькIеу дэгъуби ашт зэрэхэлтыр ябгэшшэн фае.

СИХЬУ Гощнагъу.

гырэ мин 500-мэ сабыйм иегъэджэн апэуагъэханеу кыхахыгъ. Нэбгэрэ мини 4 нылэп ным ипенсие зыщыз-лиукээр ыгъакюмэ зышоонгьоу кыа-хэхэгъэр, сэктатыгъе зиэ сабыир обществэм хэгъэвэзэжыгъягъенны ны мылькур тэзигъэкIодэштыр нэбгыри 131-рэ мэхуу.

УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Кытамэу АР-м щысэ тэзэрэшигъэзэ-гъэмкэ, Адыгэир пштэмэ, ны мылькум исертификат зэрэгъагъэр нэбгыри 28-м ехуу. Ахэм ашыщэр нэбгыри мин 10-м ехуумэ ипотекэм ильэ-псын е гъэгъигъахэм итыжын пэуагъэхъагъ, чыфэ хэмийтэу псэупIэ зэрагъэгъотынми хэбзээ организмын зыгъэхъафхэм тхылхэр алэхгэгъяахъа. Ахэм тхамэфитлум кы-клоц джэуап кыатыжыами хуунеу щытэгъ. А пальери законопроектын кье-кэекIы. Мэфитф нахьиб темышлеу

ХҮҮТ Нэфсэгт.

ТІЭШЬУ Светлан:

«ТиIодшIэн хыорым фэд,

— 1993-рэ ильэсүм гээт хэлэм и 6-р ары апэдээ Адыгэ телерадиокомпанием изэфир тыкызынхъэгъяаэр, — кьеуатэ Тэшүү Светланэ. — Сыхатныкъо хууштыгъэ программэү дгэхэвзасырыгъэм ыцлагъяаэр «Адыгейим щыкъэбарьхэр». Ар урысыбзэкли адигабзэкли зэхэтэу зетщэгъяа. Аышыгүм апэрэу адигабзэклэ цыифхэм та��ыдэгүшүүэгъяа ыкии Къэбарьхэм афэгъэхьыгъэшт төлөвдидэниер къызэрэзэйтухыэр къятлуу, мыш фэдэ хуугъээшэгъе ин Адыгэ Республикаам къызэрихуухъягъэмкээ кытэглтийхэрэм та��ыфэгүшүуагъ. Аш къыкілэтыклоу АР-м и Президентыгъэу Джарымэ Аслъян төлөвдидение тиэ зэрэхуугъэмкээ, хэхюоныгъэу республикам ышыгъяаэр къыхигъэшэу, игүшүэ цыифхэм къанигъэсэйг. Джааш къыщааэжъяаэр адигабзэклэ та��ызэрэгүшүүэштээр, төлөвдидением хахьюшыизэ ыпэкээ зэрэлтыкотэштээр, республикам социальна-экономическэ хуугъээшагъяаэр ихуухъэхэрэр зэклэ цыифхэм альыдгъээснынымкэ мыш фэдэ амал тиэ зэрэхуугъяаэр Президентын тиапэрэ та��ыдэкыгъо хэтийг республикэр сыйдигъуун зеригушхорэ икултурэ ибайныгъэ фэгъэхьыгъэ едзыгъоу адигэ мэкъамэхэр. Джааш фэдэу бзыльфыгъэхэм я Мафэу гъэтхапэм и 8-р къэблагъэштгээти, ахэми та��ыфэгүшүогъяа. Джааш фэдагъ апэрэ та��ыдэкыгъо.

Светланэ ильяс 18 нахьыныбжыгъэп телевидением зыллохъэм. Аш кызызэриуагъэм-кэ, телевидением ишчээнэгъэрипхыштми ныбжыи егувшысагъэп. Еджапэм джыри щеджээзащ щыреклокыыхэрэ мэфэклофтхъабзэхэр зэришщэгъэгъэх. Аш фэдэ сэнаушыгъэ зэрэхэльтыгъэр ежьми дэгьюу зыдешлэжьы, ау телевидением йоифшишлэнэу ыкли сценэм тетынэу егъашли егувшысагъэп. Сыдигьуу зыкэхъялопсыщтыгъэр следователь хүнчэу ары.

1988-рэ ильэсүм Джамбэчье гурьт еджап!эм ия 8-рэ класс кычычэки, Мыекъуапэ дэтыгъэ кэлэгэйдэж э училищым чэхъяа. Ашыгъум ежыр зыфэягъэр юридическэ коллежым клонеу ары. Ау Мыекъуапэ ащ фэдэ дэтыгъэп. Ильэс 14 нахь ыныбжыгъялти, чыжъеу ятэ ыгъэ-клюагъялти. Училищир къызиухыгъэм ильэснэкъо тешлагъяа. Адыгэ телевидение къызэрээз-иуахырэм икъебар радиомкэ къылоу янэ зэхихи, ащ клонеу хъугъэ. Ашыгъум зэнэкъою шык!эм тетэу урысыбзи, адь-

Адыгэ Республикаем ителевидение илофшэн зыригъэжъагъэр мыгъэ ильэс 25-рэ мэхъу, аш апэрэ лъэбэкъу щызышыгъэхэм ыкли телевидением ыцлэ дахэклэ рязыгъэлугъэхэм ашыщ АР-м изаслуженнэ журналистэу Тлэшьу Светланэ. Непэ Светланэ телевидением ипащэ илэпылэгъою иоф ешлэ, аш нэмыклэу зэфэхъысыжь къэбархэу «Тхъамафэу икырэм» зыфилорэр егъэхъазыры ыкли ар зэрещэ. «Илофшэн Тхъэм кыфигъэхъугъ» зыфалорэ цыфхэм ар зэу ашыщ, жэбзэ къэбзэ дахэ ыульэу, шыклашьоу аш къэтынхэр зэрещэх.

ТІэшъу Светланэ
къэралыгъо зынэ-
сыгъэр бэдэд.
Адыгэм идунай
къышызЭуихыгъ
Австрием, Герма-
нием, Шам,
Тыркуем, Амери-
кэм, Иорданием.

габзи дэгъоу ашлэу, анэгүки дэгъоу къэлъагъохэу клаэрэ пшъашъэрэ аштэнхэу щытыгъ. Светланэ аш хэлажын къыхахыгъ ыккιи аш къышгэжэхъягъэу телевидениер ишылэнхээ щыщ хуугъэ.

— Зы мафи сырык! Егъожыгъыгъэп сэнэхъатэу къыхэс-хыгъэм, йоффшэн гъеш! Егъон сзыылутыр, — elo Светланэ.
— Аштыгъум эфирым занк! Еу тыкъихъэштыгъэп, апэрэ ильесым пэшшорыгъэшшэу тетххэштыгъэ. Тхамафэм тло сыхъатныкъо уахътэ ти! Еу тыкъыдэкынштыгъэ — бэрэскэжъыемрэ шэмбэтымрэ. Аштыгъуми умыгум-мэкынену щытыгъэп, джы къыз-нэсыгъэм ар телевидением иархив хэль. Сызеплъяжък! Е сэгъашлагь, «сэра мыр?» сэюшь. Ау а уахътэми зысш! одэгүгъ, зысш! одэхагь. Сыда пломэ а лъэхъаным ар ишэхъагь. Уахътэр лъыкъуатэ къес, къэтин-

ХЭМ СЯПЛЫЖЬЭ
ЗЫХҮҮКІЭ, «МЫР
НАХЫШОУ СШЫ-
ЩЫГҮЭ» ЗЭСЕЛО-
ЖЫ. ИЛЬЭСХЭР
ЛЫКЛУАТЭХ КҮЭС
СЭНАУЩЫГҮЭМИ ХЭ-
ХЬО. А МАФЭР
ГҮЭТХАПЭМ И 6-Р
СЭРКІЭ МЭФЭКИЛТҮ
СЯНЭ ИМЭФЭКІ АР
ТЕФЭ ҮКЛІ А МА-
ФЭМ АПЭРЭУ ЭФИ-
РЫМ СЫКИХЬАГЬ
СЯНЭКІЭ АР ШУ-
ХЬАФТЫН ИН ХҮҮ-
ГҮАГЬЭ. ТЕЛЕВИДЕ-
НИЕМ СИШЫЛНЫГҮЭ
ЕСПХЫНЭУ ЗЭРЭ-
ХҮҮГҮЭМ СЯН АРЬ
ЗИЛАХЫШХО ХЭ-
ЛЫР ҮКЛІ А ЛЬА-
ГҮОР КЫСФЫЗЭ-
БАЛАНДЫГҮЭ

— Гъэтхапэм и
6-м сянэ имэфэк
мафэу чылэм сэ
клюжбы, ащ нэмьи
кэв телевизорым

төхьагъ. Ашыгъум сотовэ телефонхэр щылагъэхэп, арты, сывзегупшысэцтэр сымышлэу си-щысыгъ, зыгорэктэ сыкызыз-рэгүүцлигъэр мытэрэзэу альти тэдэвшигээгээжүүлжигъэу шло-шынштыгъэ. Кызылкимыгъэльта-гъорэр сэ силажьэу зыфэс-льэгъужи сыйгучэ изыгъагъ, сыйгумэкынштыгъэ льешэу. Еланэ ятлонэрэ мафэм къэбар къэлүгъ къэтыным еплыгъэхэр щылэхэу. Кызыэрэчлэкыгъэмкі, а льэхъаным тэ тителевизор кыны-муюбытыгъэу ары. Зиантеннэ нахь льэшыгъэхэм кыгъэ-льягъоштыгъэ адыгэ телевиде-ниер.

Светланэ кызызэриуагъэмкэ, апэ дикторэу Йоф ашлэштыгъэ. Эфирымкэ къаloxэрэр зэкэ къафатхыхээз къяджэштыгъэх. Апэрэ ильясым Псэунэкъо Салбайрэ Светланэрэ къэтынхэр зэрашгъэх. Нэүжым Салбый Йофшланэм зыюкъыжым, Къудаинкъо Алый къаштагъ. Телевидение тэлкүү-тэлкүүза мэбагъо

Анахь проект инэү ыкИ щитхъу хэлъэу телевидением Светланэ щишЫ-гъэхэм аыш «Джэнныкъу» зифиорэр. Искусствэм ыльэнныкъокIЭ Къэралыгъо пре-миер мы проектым къифагъэшъошагъ. Урысыем икъэра-лыгъо фильмэхэм яфонд ар хэхъагъ ыкИ телеканалэу «КультурэмкIЭ» къэтынхэр къа-гъэлъэгъуагъэх.

кіә а мафэм сыйкъагъельэйонэу щыт, ар сәркіә хұугъе-шіләгъешху — щыхыз Светланә игукъе күжъхәм тащегъязаэ. — Сипхъорэльфәу Къош Рустем күшхъезфачъэм тесеу зэрэ Джамбәчьеу кычтыхъәэз «Свәтэ телевизорымкіә къагъэлъэгъощтыш, шуеупль» ари-юштыгъ. Пчыхъэм тытЫсыгъ эфирым тыкызызылхашт уахъ тәри къэсигъ, ау кыгъельагъо-рәп. Сянә гущә мәгъы, «уютэ кылтъэгъужыгъәмә ары» елошъ сыда пломә сятеу Батырбый ренәу ылоштыгъә, «чыжъэу клошмы сипшашшә». Адыгейм ычыныл піә Кубань телевидениер кы-

Кындақтың мәфитлүр мәфиiplүr, нәужым тұхамаға хуығъе. Етланә пчыхъэм, пчедыжъым, ашщеджакъори кыыхъехъуагъ. Цыфту зезыштәштәрі нахыбы бәу кыаштәхәзә, телевидением хахьюышызыз лъыкlotаты. 1993-рә ильесым кыщегъезжыагъе 1998-рә ильесым нәс дикторәу Ioфышилгъар Светланә. Ашыгъум ашигъусагъәх Афәшілгъо Файнә, Бәгүшшә Фатимә, Цундышк Зарә, Щыщә Люсинә, Роман Ногорянскәр. Къебархәр ықли зәфәхъысыж кындақтың къебархәр зәращтәштәгъәх. Нәужым, 1998-рә ильесым, ашыгъум телевидением итхамәтагъеу Кіемур.

ШІУ УМЫЛЪЭГЬУМЭ УКЪЫЗХИДЗЫЩТ»

— Зэхъокыныгъэхэм яшуа-тээкіэ журналистэй юф сшіеү есөгъажьэ, — elo Светланэ.

— Лъэшэу Кіэрэшэ Аспланбеч сыйфэрэз аш фэдэ лъэбэкү зэришыгъагъэмкіэ. Тапэ итыгъэх журналистхэу зыцэ къес-

гъупшэрэп ыкіи сиоффшэнкіэ ишіогъэшко къысекыгъ.

2007-рэ ильэсэм ильэсны-көрэ АР-м и Президентэу Тхъакуущынэ Аслын ипресс-секретарэу Светланэ юф ыши, телевидением къызегъэзжым, проект инхэм ягъехъазырын фежъагъ. Ашыгъум аперэу іэ-кыб къэралыгъом клону хуягъагъ. Кіэрмит Мухдинэ икъэшкіо ансамблэу «Нэфыр» Израиль ыщэн зэхъум, телевидением итхаматэ илизин хэллэу Светланэ купым адигъэ-клогъагъ ыкіи ансамблэм фэгъэхъэхэе къэтыхэр ыгъехъазырыгъагъ. Нэужым егушигъасагъ іэ-кыбым щыпсэухэрэ адигъэхэм афгъэхъыгъе къэтыхэр ежъ-ежъирэу ышынхэу. Аш пае

чыпіер къыфагъэшъошагъ.

— Проект инэу «Адыгэя моя» зыфиорэм автори 4 тыхьюо тыхэлэжъагъ, — elo Светланэ. — Журналистикэм ыльзены-къокі АР-м и Лышихъэ ипремие къытфагъэшъошагъ. Ау анах проект инэу ыкіи щытху хэллэу телевидением щыс-шыгъэхэм ашыщ «Джэныкъу» зыфиорэр. Искусствэм ыльзеныкъокі Къэралыгъо премиер мы проектын къытфагъэшъошагъ. Телевидениемкіэ ар хуягъэ-шлэгъэшко щыт, Урсынен икъэралыгъо фильмэхэм яфонд ар хэхъагъ ыкіи телеканалэу «Культурэмкіэ» къэтыхэр къагъэлъэгъуагъэх. Фильмилэу зэхэтийн щыщэу «Джэныкъом» хахъэу адыгэ шхыныгъохэм афгъэхъыгъе къэтыхырэ шыгъэхъазырыгъэр сэры.

Телевидением юф зэрэщи-

тфэхъугъ, цыфы тишыгъ, тип-сихъагъ, тишлэнгъэ хигъэхъуагъ, таригъешлагъ. Мы юфшэнр хыорым фэд, шу уммылъэгъумэ укъызхидзыщт, пфэгъэцкіештэп, удэчъешъу-щтэп. Сценэм апэу сызэрете-хъагъеми игугу къесшын. Ти-артистхэм афгъэхъыгъэу ток-шоу игъэкотыгъэхэр зы уахътэ горэм телевидением зэхищэ-щтгъэх. Аш къырагъэблагъэ-щтгъэх тиорэдэйо цэргүүхэу Нэхэе Тэмэрэ, Гүукэлэл Мирэ, Емыж Нурбай, Лъяч Альберт, Нэфыш Чэрим, нэмийкхэрэ. Цыфхэм билетхэр ашэфхэтэ, епплыгъэхъ, ар телевидением тырихыти, къыгъэлъяшоштгъэх. Ахэр зесщэнхэу Кіэрэшэ Аслынбеч къысфигъэшъуаши, сценэм сыкытханэу хуягъэ. Етланэ тэккү-тэккүзэ АР-м культурэмкіэ и Министерстве,

туягъэхэм тагъэсагь ыкіи джаущ-тэу журналистикэм тыхэшагъэ мэхъу. Адыгэ Къэралыгъо университетын филологиекіэ ифакультет къесуухыгъыгъ. Аш нэмийкіэу ГТРК-м епхыгъэу шлэнгъэхэм зыщаагъэхъорэ ильэситу курсхэр Москва къын-щысухыгъыгъ. Джы къызэнсэгъэми «Къэбархэм» юф ашыс-шлэ пюми хууцт. Сыда пюмэ згъэхъазырэе къэтинэу «Тхъамафэу икъырэм» зыфиорэ зэ-фэхъысэж къыдэкыгъор къэ-барым къыхэкы. «Къэбарым» юф щыпшэнным уепсыхъэ, уиш-нэгъи хегъяхъо. Зы таекъикым е таекъикитум ифэу къэба-рэй кіэкіэу, къызэхэмийлэшко цыфым гурьгээон фаеу мэхъу. Аши уфэкулаеу уыштын фае. «Къэбарым» юф щыпшлэ зыху-кіэ зэкіэ лъэныгъохэу полити-кэм, экономикэм, социальне юфыгъохэм, мэку-мэшым, нэмийкхэмий уафгъэзагъ. Зэкэми тэккү-тэккүзэ хэшхык афуулэ мэхъу.

Джащ фэдэу дахэкіэ ягуу-къесшынэу сыйфай а лъэхъа-ным Адыгэ радиом илофыша-тээхэу Цурмыт Бибэ, Людмила Пугачевам. Телевидением сыйкызыгъохакіэм мыхэм сағэс-сагь, ашкіэ лъэшэу сафэрэз, сыда пюмэ Адыгэ радиом бэ шлэнгъэу къытитыгъэр. Нат-хъо Джанхъот къэтинэу ыгъэхъазырхэрэм сакъыригъаджэу къыхэкыгъ. Зыцэ къес-туягъэхэм, радиом илофыша-тээхэм алоштыгъэ «укугъушы» зыхууке анах уикісэ цыф горэ уапаш-хъэ къигъеуци, аш къэбарыр фэптиатэрэм фэдэу къэгүшүээш-шы». Ар ныбжы зыщызгъэ-

Адыгэхэу, «адыгабзэкіэ ти-къэгүшыгъэшъу-щтэп» зылоу тиэрихъы-ліхэрэр ильэс къэс нахыбэ мэхъу. Аш гур егъэ-цыкіу. Джа адиг-абзэм илэшлугъэ, бзэр бгъэктоды зэ-рэмыхъу-щтэр, ты-адыгэу ти-къэнэ-жынэу тыфаемэ, цыфхэм ар нахыбэу зэрэзэхядгъэ-шыкыгъщтэм телевидениер дэлэ-жъэн фае.

спонсорхэр къегъотыгъэш, ари юф къинхэм ашыщ, «Адигэм идуни» зыфиорэ проектыр регъяжьэ. Ильэс 11 хуягъэу урсызбэки адигабзэки а проектыр къыдэкы. Тэшьу Светланэ къэралыгъо зынэ-сигъэр бэдэд. Адигэм идуни къыщызэуихыгъ Австрием, Германием, Шам, Тыркуем, Америкэм, Иорданием. Журналистикэм ыльзеныкъокіэ Лышихъэм ишүхъафтын а про-ектыр хэлэжъагъ ыкіи я 2-ре

шіэрэм дакюу, сэнаущыгъэ хэлльэу Светланэ сценэм тэ-тэу концертхэр зэрещэх. Ти-республикэ имызакью, ткьюш Республикехи, іэкіб къэрал-хэмий ар ашызэльашлагъ, шу къагъэгъу, ежьми гуфээнгъэ афырилэу ахэт.

— Сценэм сыйкытэзыгъэр телевидениер ари, — elo C. Тэшьум. — Ашкіэ ти Адигэ телевидение сыйфэрэз. Иэкіб къэралыгъохэр къытфызэузы-хъагъэри ари. Мир ятонэрэ унэ

филармонием япщэхэм сыйкы-льэгъу, концертхэр зесщэн-хэу сирагъэблагъэу рагъэжъагъ. Мэккіэ-маккіэ сэри сценари-хэр стхыхэу ыкіи концерт-хэр зесщэнхэу сиублагъ. Мары мэзаем и 23-м щызштэлэхээ концертхэр зысэгъэхъазыры. Ежь аристхэри къысаджэхэу къыхэкы, узэлъашлэнэу мэхъу.

— Журналистикэр гъэшэ-гъони, тиоффшэн зэрэштыр укошт, цыфхэм удэгүшүэшт,

къытепхыгъэм уеплыжъыщт, етланэ ар птхыхъыщт, нэужым монтаж пшыжъыщт. Зэкіэ ахэр пштэмэ, нахь сикласэр сый-хэнэр ари. Іэккыбым къисхыгъэ материалыр бэдэд. Зэкогъум къетыни 5 — 6 анах маккіэми тымышэу тыкъэклюжырэп. Джахэр зэгъэуугъэхэу, «Адигэм идуни» ылоу, сурэтхэри дэт-хэу тхыль къыдэзгээкынэу сыйфай. Загъорэ сегупшицы, «тэ-левидением юф щысымышэ-щтгъээм сыда сшлэнгъагъэр» cloy. Сыд фэдэу хуягъэм, твор-чествэм сыйптыштыгъэ. Іэпэ-щысэ зышыгъэрэм бэрэ сяхуапсэ, сурэт сшынэу е хъэным зыфэзгээсэнэу сыйфай.

Светланэ зэрилтыэрэмкіэ, щытху хэллэу телевидениер ыпекіэ лъяккүатэ, мэбагъо. Гүфэбэнгъэ зыхэль колектив юф зышишлэрэр. Творческэ лъэнкыомки телевидением ицифхэм сэнаущыгъэ ин ахэль. Техническэ амалхэмкіэ тэккүу ауж къызэринэхэрэг игуккую. Зышынгъэр зы чыпіэ итэп, ыпекіэ лъяккүатэ, цифре шыккэм зэкіэ тэхъагъ, Адигэ телевидениери а зэхъокыныгъэхэм мыйгэ апэлтээ. Ильэс 25-рэ зыщыкыурэм тэфэу цифровой монтажым тэхъанхэу ари зэрэггүхээрэр. Аш къыхэкіэу нахьшүм ыльзеныкъокіэ къы-зэрэдэккүхэрэми зэхъокыны-гъэшхэхэр фэхъущых.

— Тителевидение тапекіэ сыйфельдо нахь унэгъуабэмэ альыгэснэу, цифре шыккэм тэхъанэу. Сыхьат 24-рэ юф зышишлэрэ ТВ канал тиэу къэт-лъэгъужынным сыйкіхэопсы. Ареу зыхыкіэ, къэдэгъэлъо-щтхэр мэшэлхажъэу тиэх, ти-хъарзынэш бай дэд, къэтин-хэр, спектаклхэр, концертхэр... Джащ фэдэу тибээ, адигаб-зэм нахь ти-фэлэжъээн фае. Сыда пюмэ адигэхэу, «адыгабзэкіэ ти-къэгүшыгъэшъу-щтэп» зылоу тиэрихылэхэрэр ильэс къэс нахьыбэ мэхъу. Аш гур егъэцыкіу. Джа адигабзэм илэшлугъэ, бзэр бгъэктоды зэ-рэмыхъу-щтэр, тыадыгэу ти-къэнэ-жынэу тыфаемэ, цыфхэм ар нахьыбэу зэрэзэхядгъэ-шыкыгъщтэм телевидениер дэлэжъэн фае.

— Мы ильэсэм гъэтхапэм и 6-м сянэ ильэс 80 хууцт. Телевидениер зыщылэр а ма-фэм ильэс 25-рэ мэхъу. Арыш, сэркіэ ар мэфеккиту. Сянэу Мирэ бэ къысфишлагъэр, ар къыскъомытыгъэмэ, непэ сыйз-рэштым фэдэу сымыхъунье-кыи пшлэхэштэп. Сишиэожыье ильэс нахь ымынныбжэу телевидением сыйкытхажъагъ, сянэ ар къызди-мынгүүгъэмэ, юф сфэшэштгъэп. Аш лъяшэу сыйфэрэз. Сишиэ-ожыьеу Зилим телевидением къыдэхэу тибээ, ильэс 26-рэ мары хууцт. Гъэрекло хахъо къытфышыгъэ, мэшэхъэу нысэ дэхэцкыкы къыс-фишагъ.

Пшьашшэжъыу къы-щагъэр Фэдэ щыщ, Быжьмэ япху, Рулет ыцлэр. Нысэ дэгүу, дахэ, хуупхъэ зыгъотыгъэ гуа-щэхэм сащыщэу сэлтэйтэ. Гъэ-сагъэ, іэдэб хэль. «Уипшаш-эми хууцт» алозэ бэмэ къысало. Сэ «гуашэ» гүшүээм джыри се-сагъэп (мэшхы Светланэ). Сы-рыраз, Тхъэм джаущтэу къире-гъэш, зэгурьохэу зэдэгъэп-сэух.

КИАРЭ ФАТИМ.

Урыс классикэу Л.Н. Толстоир къызылхъугээр ильэси 190-рэ зэрэхъурэм ипэгъокI

Тхэклошхор ыкЛи Кавказыр

Ильэси 190-кIэ узэкIэбэжсмэ, шышихъэдум ыкЛи Лев Николаевич Толстоир къехъугь. Мы чыгум къитехъогъэ цыфыбэу литературэр зышIэу, зикласэхэм ащ ыцIэ ялъанI.

Ипроизведенияхэм ахэль гупшисэм цыфхэр сидигүүи агъэгумыкыщтыгъях ыкИ агъатхъэхэу аризэнэнкюкъущтыгъех. Цыф лъэпкъыр щэлэфэ ахэм яльшыгъэ-дэгъугь къыщиковтэп, зеклокIэ-шыкIэхэм, шэн-хабзэхэм язехъаклохэр нахыбы бэхъущых. Ары зэрэштыр, сид фэдэрэ литературэ хъуягъэ-шыгы, анахъэу Толстоим ипроизведенияхэм афэдэхэу купкышурэ мэхъанэшхорэ зиIэхэр, ежь зышатхыгъе лъэхъенэ закъор армырэу, е зы лшэлгэйоу щымытэу, къэктощ лшэуххэмкэ егэшшэрэ кэнену къенх.

Зэчий ин дэдэ зыхэлтыгъе тхаклом ипроизведенияхэр сидигүүи щылэнгъе шыпкагъэм уфэзэхэхэу, узгэгъуа-зэхэу, шэнгъе къэкуюлэштыгъих. Лев Толстоим итворчествэ, итхильхэр дунээ литературэм щыш хъуягъех. Ахэм яфэшьошэ уасэ В.И. Лениным ыкИ урыс тхэкло нахыжхэу Некрасовын, Тургеневын, нэмыкIхэм къафашигъ. Тэ, непэрэ тхильдэжхэм, анах тыз-щыгъуазэр, тызэджахъэр зэлъашшэрэ ироманэу «Война и мир» ёифилорэр ары.

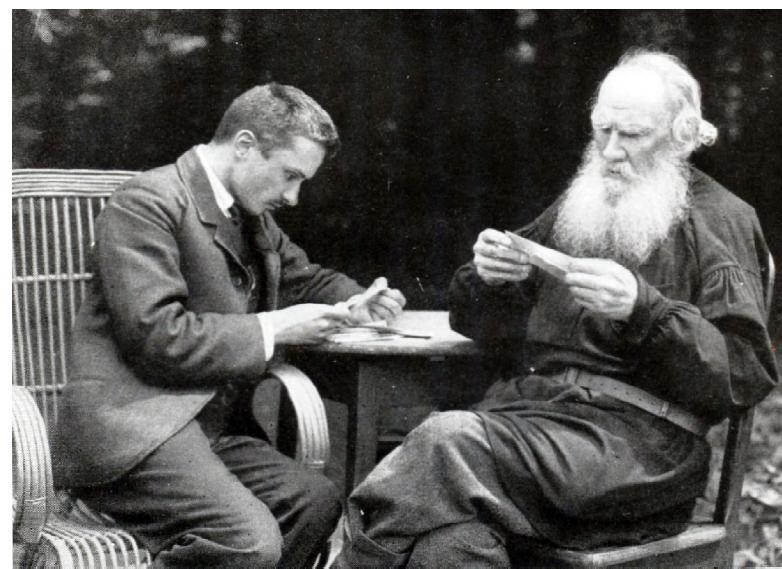
1851 — 1854-рэ ильэхэм Л.Н. Толстоим дээ кулыкыр Кавказым щихыгъ ыкИ щитхагъ. Мы уахтэм тхэкло ныбжыкIем иапэрэ тхильхэу цэрийо зэрэхъугъехэр къыха-утигъех. ЫлжылокIэ зэрэхъигъ-унэфыкыгъеу, италант къэущынмкэ зишогъешхо къэкую-хэр Кавказыр ары. Ежь къы-зыщыхъугъеу, зышапуугъе Яснэ

Полянэм иапэрэ щылэнгъе шошхэр ыкИ гаштэм хэль зэфэнчагъэр щызэхишагъехэмэ, Кавказым къызэклом, «Хэгъэгм ифэныкогъе шэпхъэхбэзхэр» пшэнхэр зеришиклагъэр къыгурлыагь. Ар охтэ кинигъ, ау охтэ гаштэгъонигъ тхакломкэ, ишошхъуунигъи ныбжырэу къыфэнэфагь. Кавказым щылэнгъе итворчествэ инэшэн шхъаэхэри къыхэштыгъех: реализмэ куур, гуманизмэр ыкИ творческэу а зекэ ор-орэу зэхэбдзыжыныр.

Шыпкъе, Толстоимкэ кавказ щылакIэр апэрэ мэзэ зытуми кын хъазырыгь. Къыздэкуюгы, къызфэкугы, юштэштыр зериши и «Дневник» дитхэгъагь. Ау къешлэкыгъе чыопсым ыкИ цыфыбэу ылъэгъухэрэм гукэ нах загоуцом, тхаклом къыгурлыоу ригъэжагь гухэм язите-ти, дэхагъэм ыуаси. Етупшигъеу мы чылэхэм зафэгэ-нэуасэ, адигэ къуаджэхэм, Грознэм иптиалэ, Пятигорскэ, Железноводскэ, Мэздэгу ыкИ нэмыкIхэм анэсы.

ЖыоныгъокIэ мазэм Къэбэр-тае куагъэ, щитхыгъ ыкИ икIэрыкIэу щихэплэжьыгъ «Детство» ёифилорэм, бэдээ-огум и 3-м аш илэпэрытх Лев Толстоим журнале «Современник» иредакторэр Н. А. Некрасовын фигъэхын мурад еши.

Джэуапми зэригъэжагъэп. Автор ныбжыкIем Некрасовын къыфитхыгыгъ, тхыгъэм зереджахъэр, зэрэгшэлэгъонир ыкИ къызэрэхинутигъи. Түргеневи Толстоим и «Дет-

ство» еджахъ ысынкIэу, ыгу-зэрэрихыгъэр ыкИ зэрэдэ-ригъаштэр Некрасовын фит-хижыгъ.

Кавказым Толстоим щитхыгъэх «Детство», «Отрочество», «Святочная ночь» («Как гибнет любовь»), «Записки Маркера», «Набег», романэу «Дневник кавказского офицера» ёифилорэр, нэмыкIхэри щыригъэ-жэгъагь. Ахэм анах къахэ-щыщтыгъэр автор ныбжыкIэр талант гэшэгъон зыхэлзэу, узыщыгутын тхаклоу зэральтэрэд ыкИ апэрэхэм ашыщ хүн зерильтэштыр ары.

Реалист шыпкъеу зэрэштыр мыгъуащэу, Лев Толстоим иапэрэ тхыгъэхэм къащегъэ-жэгъа, даушыгъэ-шьорышыгъэ гори хэмэлзэу, Кавказыр зытетым тет шыпкъеу, зафэу къыригъэлэгъукаагь. Аш готэу,

пачьыхъадзэ хабзэхэм яжъалмыгъэ, цыф къызэрыкIом кылэжырэ фыщтыкIэ тэрэз зэрэфырэмьэр ыумысигъ, ар рассказэу «Набег» зыфиорэм щыгыгъэтхыгъ. Күшхъе къаджэр пачьыхъэм иунашьокIэ клюдькае зэрашыгъэм Толстоир пэуцужы, еумысы пачьыхъе хүнкIэко политикэр ыкИ къыфэджэ цыфхэм азыфагу эзкьюшнгээ-лэшүнгээр ильхэгъэнам. Кавказ ичыопс дахэ губзэджахъэм, цыфыр укыгъэным чылэ щыригъэн зэрэфимытэр автор ныбжыкIэм мы рассказын къышиуагь, щыгыгъэтхыгъ.

Сид фэдэрэ зауи пэшүекло-гыэн зэрэфаэр, лъэпкъхэр зэфэшэгъэнхэр ильэкI къызэрихъеу Толстоим джыри нах щигъэлэшыгъ повестэу «Хаджи-Мурат». Тхаклом Кавказыр ыкИ

ащ ис лъэпкъхэр зыхэт тхамыкIагъохэр зекэ къызылкырыкIырэр пачьыхъеу Апэрэ Николай ареу ельытэ ыкИ ащ фэдэ политикэр щыгээзягъеу, цыф лъэпкъхэр зэгъэшүгъэнхэм, щылакI къыфэдже.

Мы произведенияхэм юф адишлээ, Лев Толстоим лъэшэу гунэ лъифэу Кавказым щыгысэухэрэ цыф лъэпкъхэм якультурэ, ятарих зэригъешагь ыкИ зыкъагъотынмкэ ежь фэлтээкыщтымкэ, ишугаагь аригъэгъигь. Щеч хэльэп Толстоим ыпэкI Кавказым щыгээхэх тхаклохэу Марлинскэм, Лермонтовын атхыгъэхэр зэриджыгъэхэм, ахэмкэ гурышэ-гупшицэ зэфэхысыжыхэр зэришыгъэхэм.

Кавказым нахь фэщагъеу ыкИ адыгэхэм ящылакI нахь зэригъашшэмэ шоонгьо мэхъу, миуурыс лъэпкъхэм ящылэнгъе кээзигъэнчьеу, шыпкъэм тетэу тхыгъэныр игоу ельэгъу. Аш епхыгъеу лъэпкъ фольклорыр, ордхэр, пшысэхэр, таурыхъхэр иэубытылэш ёшыых. Толстоим ныбжырэу Кавказыр ыгу кынагь: ичыопс хяламэткэ, күшхъеэчэс лъэпкъхэм яшхъэллэйтэжь-псэемыблэжыгъэкIэ, яшулъэгъу плырэу шхъафит-зэфагъэм зызэрэфакудырэмкэ. Кавказ тэмер зыгхырыкIхэу илэх хульгэхэр ары Толстоим лъэшэу зишугаагь къекыгъэхэр романиэу «Война и мир» ытхынмкэ. Кавказыр ары а романын итхын гупшицэ лъапсэ къызыщыутигъэр, апэрэу Хэгъэгу зау 1812-рэ ильэсэм щыагъэм ехыллагъэр тхыгъэныр, ары ыкИ тхаклом ыцIэ дунээ художественнэ литературэм анах чылэ лъагэ щыфэгъэшыгъэр.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Тинанэхэр

Клэрэщэ Тембот ироманхэм ашыщ «Типшашьэхэр» ёифилорэр. Совет лъэхъаным щылакIырэ зыгъэпсы-щтыгъе адигэ пшэшье ныбжыкIэхэм ар къатегушилэ.

Хэгъэгэ бзылъфыгъэхэу къычэччын — плымы япсэогуухэм унэгьо лужуухэр адашлагъэх. Щэрифэрэ Мирэрэ яшхъэгъусэхэм сабий тфырытф адаагьотыгь, Рузыет — сабийхкэ, Цуцэ — щыкIэ зыхэхэгъэлэгъэ лакъохэр агъэбэгъуагъэх. Ахэм къатекIыжыгъэ лъфыгъэхэм уакырыгушылэмэ, непэкI нэбгырэ 53-рэ мэхъу, Тхэм а пчагъэм джыри къафыгъехахъу!

Ау мыщи къыщыуцурэп тинанэхэм язэпхынгъэ-зэфэдэнгъэ. Зы бын-унэгьо фэдэу а зы урамын зэдышып-сэурэ зэгъунгъуухэр ялэжъакын зэригъхъэх. ХыакIемзые къыхэхыгъэ шээшыкIэ-псэуким, плунгыгъэ-тээсэнгъэхэм къыхэхуу.

Тэхэм ящылэнгъе плымы арапхыгь. Ччэдэхъя нэфильэм къыкIэладжэхэмэ, пчыхъе нэс ашхъэ къамылэтийн лажьэштыгъэх нэнэжкхыхызтэгүйгээхэр. Ау сидрэ кыни ахэр къу-фагъэхэм, зэгъусэхэу пстэури зэпачыгь. Якыни яхъяри зэдагошыээ непи мэлсэхү. Сэмэркээр яклас, зэрэгчлихэмэ, ягухэл-гушуагъохэр зэфалотэнэр яшэн, щылэнгъэхэм къыхэхыгъэ шээгъэу ялэр чиэ зимиэ кон.

Джащ фэдэх тинанэхэр. Тхэм пса-уныгъе пытэ къарет, ябинмэ яхъяр альэгъоу бэрэ ташхъягъа регьетых! **СИХЬУ Султан.**

Тхаклом къыригъэлэгъукаагь зэма-нэр мафэ къэс нахь тпэчыхъэ мэхъу, тхыдэм итхыль лужу хэхага хуугъэ-шэгъэ зэмэллэгъуяхъохэмкэ байгъэ я ХХ-рэ лшэлгэури. Ау а пшашьэхэу щылакIырэ зыгъэпсы-щтыгъе ахэм яшылэнгъе непи къытшьхыщыт, сида пломэ ахэм агъэпсыгъе «нахылпэм» «непэр» рэпсэу. Тэ, ахэм яльфыгъэхэм, типшашьэриль титигъосэрэ лытхуяхъхэм та��ытегушилэнэр, ахэм уасэ афэт-шынэр.

Мы сурэтим ишьульгъохэрэ адигэ нэнэжъя IепкIэ-лъапкIэхэр къуаджэу ХыакIемзые изы урам щэпсэух, зэгүнэгъуух, а зы щылакIырэ зэдагошы пломи ухэукохьтэп. Хуугъэ-шлагъэхэу яшылэнгъе къыхэхуягъэхэр зыльэпсэ къэбар зэмэллэгъуяхъоу къауатэхэрэм сид фэдизрэ уядэгъэми уязэшыцтэп. Ау къыхэхырэр а къауатэхэр ежхэм апекIыгъе шыпкъеу, хети фэмыдэу аш хэшыкI зэрэфырэлэр арыштын. Шыпкъеу, хети ишылэнгъе гъо-

Адыгэ Республикэм и Закон

2018-рэ ильээсиймкээ ыкыи 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкээ Адыгэ Республикэм шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ и Чыпээ фонд ибюджет гъэпсыкээу илэштийр

А 1-рэ статьяр. 2018-рэ ильээсиймкээ ыкыи 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкээ Адыгэ Республикэм шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ и Чыпээ фонд ибюджет гъэпсыкээу илэштийр

1. 2018-рэ ильээсийм Адыгэ Республикэм шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ и Чыпээ фонд (ыууккэ Фондтыр төзэ дгээцэл) ибюджет мыш фэдэ гъэпсыкээу илэнэу ухэсигъэнэу:

1) Фондым ибюджет пстэумки хахьоу сомэ мин 4819505.2-рэ илэнэу кырадзэ, аш хэхъэх сомэ мин 4469505.2-рэ хүрэе бюджет трансфертхэу шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ Федеральнэ фондын (ыууккэ Федеральнэ фондыр төзэ дгээцэл) кыыхэкыщхэр;

2) Фондым ибюджет пстэумки харьжээу сомэ мин 4819505.2-рэ ышынэу.

2. 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкээ Фондым ибюджет мыш фэдэ гъэпсыкээу илэнэу ухэсигъэнэу:

1) 2019-рэ ильээсийм Фондым ибюджет пстэумки хахьоу илэштийр сомэ мин 4996280.6-рэ хүнэу кырадзэ, аш хэхъэх сомэ мин 4633442.6-рэ хүрэе бюджет трансфертхэу Федеральнэ фондын кыыхэкыщхэр; 2020-рэ ильээсийм Фондым ибюджет пстэумки хахьоу илэштийр сомэ мин 5196143.4-рэ хүнэу кырадзэ, аш хэхъэх сомэ мин 4818791.9-рэ хүрэе бюджет трансфертхэу Федеральнэ фондын кыыхэкыщхэр;

2) 2019-рэ ильээсийм Фондым ибюджет пстэумки сомэ мин 4996280.6-рэ хүрэе харьжээ, 2020-рэ ильээсийм сомэ мин 5196143.4-рэ хүрэе харьжээ, ышынэу.

Я 2-рэ статьяр. Фондым ибюджет

ихахьохэм яадминистратор шхьаалхэр
Мы Законым игуадзэу N 1-м диштэу Фондым ибюджет ихахьохэм яадминистратор шхьаалхэр ухэсигъэнхэу.

Я 3-рэ статьяр. Фондым ибюджет ихахьохэр

Фондым ибюджет ихахьохэр Федеральнэ фондым ибюджет исубвенциехэм, федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм тэтэу Федеральнэ фондым ибюджет кыыхэкыирэ бюджет трансфертхэм, нэмэйк къекуаплэхэу федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм кыышыдэлтагъэхэм кырагъэхэйнэу:

1) 2018-рэ ильээсиймкээ мы Законым игуадзэу N 2-м диштэу;

2) 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкээ мы Законым игуадзэу N 3-м диштэу.

Я 4-рэ статьяр. 2018-рэ ильээсиймкээ ыкыи 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкээ Фондым ибюджет имыльку зэрэгшэштийр

Фондым ибюджет имыльку Урысые Федерацием ибюджетхэм харьжхэмкээ разделхэм, подразделхэм, статьяхэм ыкыи харьж лъялхэм зэрэгшэштийр ухэсигъэнэу:

1) 2018-рэ ильээсиймкээ мы Законым игуадзэу N 4-м диштэу;

2) 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкээ мы Законым игуадзэу N 5-м диштэу.

Я 5-рэ статьяр. Фондым истраховой запасу шапхъэхэм адиштэрэр

1. 2018-рэ ильээсийм Фондым истраховой запас сомэ мин 1001625.4-рэ, 2019-рэ ильээсийм — сомэ мин 1029194.7-рэ, 2020-рэ ильээсийм — сомэ мин 1060363.5-рэ хүнэу ухэсигъэнэу.

2. Фондым истраховой запас мыш фэдэ гуухэхэмкээ агъэфедэнэу гъенэфэгъэнэу:

1) Адыгэ Республикэм шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ и Чыпээ программэ игъэцэлэн пае 2010-рэ ильээсийм шэклогъум и 29-м аштэгэе Федеральнэ закону N 326-рэ зытэту «Шоокл зимиэ медицинэ страхованием Урысые Федерацием кызыэрэцыхырэгэ-убытэхэрэхэм эхыллагэ» зыфиорэм ия 38-рэ статья ия 6-рэ Iахх диштэу страховийн организацэхэм мыльку тедээ къафхэхэгээхыгъэнэу;

2) Урысые Федерацием ишьольпрэу шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ полисыр къазыщыратыгъэм нэмэйк чыпээ страхововать щашыгъэхэм медицинэ Иэпылэгью арагъэгъотыгъэм пэхүнчээ мыльку афэльэгъужыгъэнэу, аш хэхъэх:

a) шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ программэ кыдыхэлтагъэм шхьадэхээ Адыгэ Республикэм страхововать щашыгъэхэм медицинэ Иэпылэгью арагъэгъотыгъэм мыльку тафагъэр нэмэйк чыпээ фондхэм афэльэгъужыгъэнэу;

b) Урысые Федерацием инэмэйк шхьольпрхэм страхововать аашашыгъэхэм Адыгэ Республикэм имединэ организацэхэм медицинэ Иэпылэгью арагъэгъотыгъэм тафагъэр;

3) программэ гъэнэфагъэхэм атэтэу медицинэ Иофышэхэм профессиональнэ гъэсэнгъэ тедээ ягъэгъотыгъэнэ, медицинэ оборудованием икъэшэфирэгээ игъэцэлжэхынрэ япхыгъэ Иофхъабзэхэм мыльку къафхэхэгээхыгъэнэу.

Я 6-рэ статьяр. 2018-рэ ильээсиймкээ

ыкыи 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкээ шоокл зимиэ медицинэ страхованием цыфхэр къыхегъэ-убытэхэрэнхэм пае харьжхэмкээ шапхъэхэр

Адыгэ Республикэм шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ и Чыпээ программэ хэлэжээрэ страховийн организацэхэм апае 2018-рэ ильээсийм ыкыи 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ячэзыу пальэкээ шоокл зимиэ медицинэ страхованием цыфхэр къыхегъэ-убытэхэрэнхэм фэшэ страховийн организацэхэм кылыукаэрэ мылькум ипроцент 1,0-р харьжхэм апэхуяанэу гъэнэфагъэнэу.

Я 7-рэ статьяр. Фондым ибюджет ихарьжхэм апае мыльку къизэрэтушийрээр

1. Мы Законым щуухэсигъэ хахьом шхьадэхээ шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ счетхэм мыльку къа-рыхъэрэ Адыгэ Республикэм шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ и Чыпээ программэ игъэцэлэн пэхүнчээ.

2. Фондым ибюджет агъэцаклээ, мы Законым щуухэсигъэ хахьохэм ашхьэдэхээ Адыгэ Республикэм шоокл зимиэ медицинэ страхованиемкээ субсидиехэмрэ субвенциехэмрэ харьжхэм апэхуяахьэмы Законым зэхъокыныгъэхэр фамышхээ.

Я 8-рэ статьяр. Мы Законым куачэ илэ зыхъурэр

2018-рэ ильээсийм щилэ мазэм и 1-м къыщегъэжъягъэ мы Законым куачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъээ Къумпыйл Мурат

кь. Мыекуапэ, тывгэгъязээм и 18, 2017-рэ ильээс N 110

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Узымыгъэутэшьорэ, спирт маклэу зыхэт шонхэр розничнэу щэгъэнхэмкээ гъунапкъэхэр гъэнэфагъэнхэм эхыллагэ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къералыгъ Совет — Хасэм 2017-рэ ильээсийм тывгэгъязээм и 20-м ыштагь

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Узымыгъэутэшьорэ, спирт маклэу зыхэт шонхэр розничнэу щэгъэнхэмкээ гъунапкъэхэр гъэнэфагъэнхэм эхыллагэ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2015-рэ ильээсийм жыныгъякээм и 5-м аштагъэу N 409-рэ зытэту «Узымыгъэутэшьорэ, спирт маклэу зыхэт шонхэр розничнэу щэгъэнхэмкээ гъунап-

къэхэр гъэнэфагъэнхэм эхыллагэ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэгъоягъэхэр, 2015, N 5) мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) Законым ышхъэ мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«Шонхэр зыхэт шонхэр розничнэу щэгъэнхэмкээ гъунапкъэхэр гъэнэфагъэнхэм эхыллагэ»;

2) пэублэр мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«Мы Законыр зыкштагъэр узымыгъэутэшьорэ шонхэр зитехническэ шапхъэхэр ГОСТ Р 52844-2007-кэ аухэсигъэхэр розничнэу щэгъэнхэмкээ гъунапкъэхэр гъэнэфагъэнхэм фэш.»;

3) а 1-рэ статьям ышхъэ мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«**А 1-рэ статьяр. Шонхэр зыхэт шонхэр розничнэу щэгъэнхэмкээ гъунапкъэхэр»;**

4) а 1-рэ статьям ия 2-рэ Iахх куачэ имылэжжээ лытэгъэнэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым куачэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъягъэ мы Законым куачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъээ Къумпыйл Мурат

кь. Мыекуапэ, тывгэгъязээм и 29-рэ, 2017-рэ ильээс N 116

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщытыкIэхэмкээ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм ит псэуальхэм, унэхэм, псэолъэнкъошхэм якадастэр уасэ игъэнэфэнкээ кIэуххэу Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщытыкIэхэмкээ и Комитет 2016-рэ ильээсийм йонигъом и 6-м ышыгъэ унашьоу N 223-рэ зытэту «Адыгэ Республикэм ит псэуальхэм, унэхэм, псэолъэнкъошхэм якъэралыгъо кадастэр уасэкэ кIэуххэр ухэсигъэнхэм эхыллагэ» зыфиорэмкээ аухэсигъэхэм зэхъокыныгъэхэр афшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

1998-рэ ильээсийм бэдээгъум и 29-м аштэгэе Федеральнэ закону N 135-рэ зытэту «Уасэхэр Урысые Федерацием зэрэцгээнэфхэрээм эхыллагэ» зыфиорэм, пшъэдэхкыжьэу ыхырэмкээ гъунапкъэхэр гъэнэфагъэхээ зилэ обществэу «ТЕРРА ДОКС ИНВЕСТ» зыфиорэм 2017-рэ ильээсийм тывгэгъязээм и 29-м ышыгъэ унашьоу N 278/Т-рэ зытэту адиштэу, техническэ хэукононгъэхэр гъэтэрэзжыгъэнхэм тэгъэпсихъягъэу унашьо сэшьи:

1. 2016-рэ ильээсийм щилэ мазэм и 1-м ехуулэу Адыгэ Республикэм ит иунашьо ит псэуальхэм, унэхэм, псэолъэнкъошхэм якадастэр уасэ игъэнэфэн-

делэу кадастэр уасэм игъэнэфэнрэ аукционхэм язэхэцэнрэ афэгъэзагъэм:

2.1. Мы унашьор гъэзэтхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къащыхиутынэу, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабээ игъэцэлэхэу къульхуу хамгаалалтэй и официальнэ Интернет сайты <http://www.adygheya.ru> зыфиорэм, Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщытыкIэхэмкээ и Комитет ит сайты <http://www.komiimra.org.ru> зыфиорэм аригъэхъянэу.

2.2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъягъэ мы унашьор куачэ илэ мэхъу.

Комитетын итхъаматэу И. П. БОЧАРНИКОВА

кь. Мыекуапэ, щилэ мазэм и 22-рэ, 2018-рэ ильээс N 16

